

Bruksela, 24 czerwca 2024 r.
(OR. en)

11422/24

CONUN 140	DEVGEN 96
ONU 83	SUSTDEV 74
COHOM 143	ENV 679
CFSP/PESC 996	CLIMA 257
COPS 383	COHAFA 43
CSDP/PSDC 487	MIGR 290
CONOP 46	SAN 389
COTER 136	CYBER 205
COAFR 236	

WYNIK PRAC

Od:	Sekretariat Generalny Rady
Do:	Delegacje
Dotyczy:	Konkluzje Rady w sprawie priorytetów UE na forum Organizacji Narodów Zjednoczonych podczas 79. sesji jej Zgromadzenia Ogólnego, wrzesień 2024 r. – wrzesień 2025 r.

Delegacje otrzymują w załączeniu konkluzje Rady w sprawie priorytetów UE na forum Organizacji Narodów Zjednoczonych podczas 79. sesji jej Zgromadzenia Ogólnego, wrzesień 2024 r. – wrzesień 2025 r., w wersji przyjętej przez Radę na jej 4038. posiedzeniu, które odbyło się 24 czerwca 2024 r.

Konkluzje Rady w sprawie priorytetów UE na forum Organizacji Narodów Zjednoczonych podczas 79. sesji jej Zgromadzenia Ogólnego (wrzesień 2024 r. – wrzesień 2025 r.)¹

1. UE podchodzi do 79. sesji Zgromadzenia Ogólnego w duchu odnowionej determinacji, by propagować wielostronne rozwiązania oparte na Karcie Narodów Zjednoczonych i sprawić, by służyły one wszystkim.
2. UE i jej państwa członkowskie popierają dążenie Sekretarza Generalnego ONZ do „pokoju we wszystkich jego wymiarach” i wzywają do służącej temu współpracy międzynarodowej. Jesteśmy zdecydowani konstruktywnie współpracować z krajami i partnerami na forach wielostronnych poprzez dialog, wzajemne zrozumienie i szacunek w dążeniu do wypracowania wspólnych rozwiązań.
3. Pilne bieżące wydarzenia w naszym otoczeniu grożą odsunięciem naszych długoterminowych celów rozwojowych na dalszy plan. Konieczne są ponowienie zobowiązania i odnowiony konsensus, aby przyspieszyć realizację Agendy 2030 i celów zrównoważonego rozwoju. Dostrzegając nierozzerwalny związek między pokojem a rozwojem, UE przyspieszy wysiłki na rzecz wdrożenia Agendy 2030 i osiągnięcia celów zrównoważonego rozwoju.
4. Poważny potrójny kryzys planetarny obejmujący zmianę klimatu, utratę różnorodności biologicznej i zanieczyszczenie stanowi globalne i egzystencjalne zagrożenie oraz pogłębia istniejące już obawy dotyczące bezpieczeństwa. UE jest zdecydowana współpracować z partnerami w celu przyspieszenia globalnej, sprawiedliwej i sprzyjającej włączeniu społecznemu transformacji ekologicznej, jak określono w konkluzjach Rady z 2024 r. w sprawie zielonej dyplomacji, oraz w celu promowania skutecznego wdrożenia prawa do czystego, zdrowego i zrównoważonego środowiska.
5. UE postrzega Szczyt Przyszłości jako krytyczny kamień milowy dla systemu wielostronnego i konstruktywnie angażuje się w prace nad ambitnym Paktem na rzecz przyszłości. Wkład UE jest zgodny z naszymi priorytetami na obecną sesję i odzwierciedla nasz cel, jakim jest utrzymanie i zreformowanie multilateralizmu, tak aby działał on dla wszystkich, był dostosowany do wyzwań przyszłości i lepiej oddawał ducha współczesnego świata.

¹ W niniejszym dokumencie użycie terminu „UE” nie przesądza, czy kompetencje w danej sprawie należą do „UE”, „UE i jej państw członkowskich”, czy też wyłącznie do „państw członkowskich”.

6. Następujące priorytety będą stanowić podstawę działań UE na forum ONZ w nadchodzącym roku:

- I. Ponowne zobowiązanie na rzecz fundamentów międzynarodowego porządku opartego na zasadach, w tym na rzecz praw człowieka;
- II. Wspieranie międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa;
- III. Poczynienie postępów w zakresie zrównoważonego rozwoju i finansowania na rzecz rozwoju;
- IV. Zaradzenie potrójnemu kryzysowi planetarnemu;
- V. Zwiększanie zaufania poprzez skuteczniejszy system wielostronny.

I. Ponowne zobowiązanie na rzecz fundamentów międzynarodowego porządku opartego na zasadach, w tym na rzecz praw człowieka

7. UE i jej państwa członkowskie będą nadal bronić wielostronnego systemu, który jest zgodny z postanowieniami i zasadami **Karty Narodów Zjednoczonych i Powszechnej deklaracji praw człowieka** (PDPC), i będą sprzeciwiać się wszelkim dążeniom do jego osłabienia lub erozji. Dążymy do promowania i obrony prawa międzynarodowego, w tym międzynarodowego prawa humanitarnego i prawa międzynarodowego praw człowieka, stanowiącego fundament międzynarodowego porządku opartego na zasadach i umożliwiającego współpracę między państwami i narodami. Multilateralizm jest międzynarodowym odpowiednikiem demokratycznej umowy społecznej. UE jest zaangażowana w reformę globalnego zarządzania i będzie odgrywać wiodącą rolę we wdrażaniu i utrzymaniu praworządności, norm międzynarodowych i umów, które zapewniają globalne dobra publiczne i chronią przyszłe pokolenia.

8. Przypominając o zasadzie powszechności, niepodzielności, współzależności i wzajemnego powiązania praw człowieka, UE będzie nadal pracować nad wzmocnieniem poszanowania, ochrony i przestrzegania wszystkich **praw człowieka** oraz będzie bronić ich powszechności – bez względu na to, czy chodzi o prawa obywatelskie, polityczne, gospodarcze, socjalne czy też prawa kulturalne. Zwrócimy szczególną uwagę na osoby znajdujące się w trudnej sytuacji i będziemy kontynuować współpracę ze wszystkimi zainteresowanymi stronami, w tym ze społeczeństwem obywatelskim, aby osiągnąć ten cel. UE będzie nadal wzywać wszystkie państwa do pełnego zaangażowania się w oenztowski system praw człowieka. UE będzie energicznie propagować i zwiększać międzynarodowe wysiłki na rzecz równości płci, dalszego rozwijania wszystkich praw człowieka oraz na rzecz pełnego korzystania z tych praw przez wszystkie kobiety i dziewczęta i na rzecz wzmocnienia pozycji kobiet i dziewcząt, zgodnie ze swoimi międzynarodowymi zobowiązaniami. Jest to tym bardziej konieczne w czasach, gdy świat stoi w obliczu globalnego regresu w kwestii równości płci i gdy cel zrównoważonego rozwoju nr 5 jest daleki od realizacji. W ramach swoich wysiłków UE będzie nadal priorytetowo traktować zapobieganie wszelkim formom przemocy seksualnej i przemocy ze względu na płeć oraz ich eliminację. UE ponownie podkreśla swoje zobowiązanie na rzecz równości i niedyskryminacji oraz prawa wszystkich osób do korzystania z pełnego zakresu praw człowieka i podstawowych wolności, a także na rzecz ochrony osób znajdujących się w niekorzystnej sytuacji, podatnych na zagrożenia i zmarginalizowanych, w tym osób z niepełnosprawnościami i osób starszych. UE potwierdzi swoje zdecydowane zaangażowanie na rzecz poszanowania, ochrony i realizacji pełnego i równego korzystania z praw człowieka przez osoby LGBTI. UE będzie nadal propagować prawa ludności rdzennej określone w oenztowskiej Deklaracji o prawach ludności rdzennej oraz w prawie międzynarodowym praw człowieka. UE będzie opierać swoje działania na konkluzjach Rady w sprawie priorytetów UE na 2024 r. na forach ONZ zajmujących się prawami człowieka.
9. **Walka z bezkarnością** i zapewnienie praw ofiar, a także **rozliczalność** za zbrodnie międzynarodowe i naruszenia prawa międzynarodowego, niezależnie od tego, gdzie i w jakim kontekście do nich dochodzi, należą do priorytetów unijnej polityki zagranicznej. Jeżeli w związku z naruszeniami nie są wyciągane konsekwencje, bezkarność pogłębia się i ponownie dochodzi do naruszeń. UE przywiązuje również wagę do uhonorowania pamięci ofiar, w tym ofiar terroryzmu i aktów przemocy popełnianych ze względu na religię lub wyznanie, oraz do oddawania głosu poszkodowanym, co może pomóc w zwiększaniu świadomości, poprawie spójności społecznej i wzmocnieniu wartości demokratycznych.

10. UE potwierdza swoje zdecydowane poparcie dla **Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości** (MTS) jako jednego z głównych filarów międzynarodowego systemu wymiaru sprawiedliwości. UE przypomina, że postanowienia i decyzje MTS są wiążące dla stron sporów.
11. UE potwierdza również swoje zdecydowane poparcie dla **Międzynarodowego Trybunału Karnego** (MTK) i przypomina, że państwa strony statutu rzymskiego mają obowiązek pełnej współpracy z MTK w zakresie dochodzeń i ścigania w odniesieniu do przestępstw podlegających jego jurysdykcji, w tym w ramach wykonywania nakazów aresztowania. UE wspiera również budowanie zdolności i rozwój instytucjonalny na szczeblu krajowym oraz wysiłki na rzecz zacieśnienia współpracy międzynarodowej – np. w ramach konwencji lublańsko-haskiej – by zapewnić skuteczne ściganie zbrodni międzynarodowych oraz funkcjonowanie wymiaru sprawiedliwości w okresach przejściowych. UE podkreśla znaczenie międzynarodowych i regionalnych mechanizmów służących propagowaniu, ochronie i monitorowaniu międzynarodowego prawa humanitarnego i prawa międzynarodowego praw człowieka, w szczególności Biura **Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych ds. Praw Człowieka**. UE przypomina, jak ważne jest zapewnienie i utrzymanie niezależności i bezstronności instytucji wymiaru sprawiedliwości, w tym w zapobieganiu korupcji i jej zwalczaniu.
12. UE pozostaje w pełni zaangażowana we wspieranie roli ONZ w koordynowaniu międzynarodowej kryzysowej reakcji **humanitarnej** ustanowionej na mocy rezolucji Zgromadzenia Ogólnego ONZ nr 46/182 z 1991 r. UE będzie nadal działać na rzecz ochrony przestrzeni humanitarnej poprzez umożliwienie i ułatwienie szybkiego i niezakłóconego dostępu do osób w potrzebie, zagwarantowanie ochrony personelu organizacji humanitarnych oraz zapewnienie poszanowania humanitarnych zasad bezstronności, neutralności, niezależności i humanitaryzmu. UE będzie nadal zwracać szczególną uwagę na osoby znajdujące się w najtrudniejszej sytuacji, w tym na osoby z niepełnosprawnościami. UE i jej państwa członkowskie będą dążyć do zmniejszenia rosnącej luki między potrzebami humanitarnymi a dostępnymi środkami finansowymi oraz ponowić zobowiązanie do realizacji priorytetów określonych w konkluzjach Rady z 2023 r. w sprawie wyeliminowania luki w finansowaniu pomocy humanitarnej.

II. Wspieranie międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa

13. Utrzymanie międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa jest jednym z podstawowych celów ONZ, do którego realizacji zobowiązało się całe grono 193 członków. Jednak na niemal wszystkich kontynentach toczą się dziś konflikty naznaczone pogwałceniami i naruszeniami praw człowieka oraz prawa międzynarodowego, w tym międzynarodowego prawa humanitarnego. Niedopuszczalna jest sytuacja, w której ludność cywilna i obiekty cywilne, pracownicy organizacji humanitarnych i dziennikarze stają się coraz częściej celem ataków, kobiety i dziewczęta nadal cierpią w nieproporcjonalnie dużym stopniu, a bezpieczny, szybki i niezakłócony dostęp pomocy humanitarnej jest coraz częściej utrudniany lub wykorzystywany jako karta przetargowa. UE będzie nadal bronić praw dziecka, priorytetowo traktując ochronę dzieci przed wszelkimi formami przemocy, w tym w konfliktach zbrojnych.
14. UE apeluje o ponowne zobowiązanie się do przestrzegania wszystkich postanowień Karty Narodów Zjednoczonych oraz o **zreformowanie Rady Bezpieczeństwa ONZ (RB ONZ)**, która będzie w stanie skuteczniej realizować swój mandat. Wyrażamy uznanie dla prac Zgromadzenia Ogólnego ONZ w kwestiach związanych z międzynarodowym pokojem i bezpieczeństwem, zwłaszcza w kontekście 10. i 11. nadzwyczajnej sesji specjalnej zgromadzenia, oraz prac dotyczących wdrożenia rezolucji 76/262 w sprawie stałego mandatu dla Zgromadzenia Ogólnego do przeprowadzenia debaty w przypadku weta Rady Bezpieczeństwa.
15. Trwająca już trzeci rok **rosyjska nieuzasadniona i bezprawna wojna napastnicza przeciwko Ukrainie** nadal przynosi poważne straty, przede wszystkim ludności Ukrainy, a skutki tej wojny odczuwalne są w całym regionie i w wymiarze światowym. Potępiamy działania Rosji mające na celu destabilizację globalnej architektury utrzymania pokoju i bezpieczeństwa, w tym instrumentów Rady Bezpieczeństwa ONZ. UE i jej państwa członkowskie będą nadal stać na straży międzynarodowego porządku opartego na zasadach, wspierać Ukrainę tak długo, jak będzie to potrzebne, oraz działać na rzecz zapewnienia pełnej rozliczalności za zbrodnie. Całościowy, sprawiedliwy i trwały pokój, oparty na Karcie Narodów Zjednoczonych i prawie międzynarodowym, pozostaje zdecydowanym priorytetem. UE z zadowoleniem przyjmuje Wspólny komunikat w sprawie zasad pokoju przyjęty podczas szczytu dotyczącego pokoju w Ukrainie zorganizowanego w Szwajcarii 15–16 czerwca 2024 r. Zgodnie z tym wspólnym komunikatem UE jest gotowa wspierać konkretne kroki w oparciu o Kartę Narodów Zjednoczonych i prawo międzynarodowe.

16. Sytuacja w **Strefie Gazy i na Bliskim Wschodzie**, po brutalnych i masowych atakach terrorystycznych Hamasu w październiku 2023 r., niesie katastrofalne skutki humanitarne i będzie nadal wymagała pilnej uwagi. UE jest wstrząśnięta bezprecedensową liczbą ofiar śmiertelnych wśród ludności cywilnej, zwłaszcza dzieci. UE i jej państwa członkowskie podtrzymują swoje stanowisko przedstawione w konkluzjach Rady Europejskiej z marca i kwietnia 2024 r. Należy podjąć pilne i trwałe środki, by zaradzić tej tragicznej sytuacji humanitarnej, w tym zagrożeniu głodem spowodowanemu niewystarczającym docieraniem pomocy do Strefy Gazy. MTS wyraźnie zaznaczył to w swoich nakazach, które muszą zostać w pełni wdrożone. Kluczowe znaczenie ma konstruktywna współpraca Izraela z ONZ, w tym z jej agencjami. UE z zadowoleniem przyjmuje rezolucje Rady Bezpieczeństwa ONZ w sprawie sytuacji na Bliskim Wschodzie, przypominając o ich wiążącym charakterze, i podkreśla swoje zdecydowane zaangażowanie na rzecz znalezienia politycznego rozwiązania konfliktu, które będzie ukierunkowane na trwałe i możliwy do utrzymania pokój i oparte na rozwiązaniu dwupaństwowym, ponieważ Palestyńczycy i Izraelczycy mają równe prawo do tego, by żyć w pokoju, z zachowaniem bezpieczeństwa i godności. UE będzie nadal współpracować z partnerami regionalnymi i międzynarodowymi, aby zapobiec dalszej eskalacji regionalnej, zwłaszcza w Libanie i na Morzu Czerwonym.
17. UE będzie w dalszym ciągu zwracać uwagę również na inne **konflikty oraz przypadki pogwałcenia i naruszeń praw człowieka na całym świecie**, w tym w Sudanie, wschodniej części DRK i Somalii, gdzie ludność cywilna jest brutalnie atakowana przez podmioty stosujące przemoc i gdzie panuje głód wywołany konfliktem. Pilnej uwagi wymaga również problem pozbawiania praw człowieka i podstawowych wolności – w szczególności kobiet i dziewcząt – przez talibów w Afganistanie oraz przedłużające się konflikty w Jemenie, Syrii, Haiti i Birmie/Mjanmie. UE jest nadal zdecydowana wspierać ludność Sahelu i będzie w dalszym ciągu współpracować z partnerami i organizacjami regionalnymi, przede wszystkim z ECOWAS-em, koncentrując wysiłki na eliminowaniu pierwotnych przyczyn konfliktów, na wzmacnianiu zdolności w zakresie zapobiegania eskalacji konfliktów lokalnych oraz na przeciwdziałaniu terroryzmowi i brutalnemu ekstremizmowi oraz zwalczaniu tych zjawisk, które stale rozprzestrzeniają się. W tym kontekście UE będzie również nadal poświęcać uwagę sytuacji w północnym Mozambiku i podejmować stosowne starania.

18. UE popiera **Nowy program na rzecz pokoju** opracowany przez Sekretarza Generalnego ONZ, w szczególności przewidziane w nim wznowione skupienie uwagi na **zapobieganiu konfliktom** i utrzymaniu pokoju jako powszechnym obowiązku, wraz ze wzmocnionym zestawem narzędzi ONZ. UE kładzie nacisk na dobre usługi i mediację jako wsparcie procesów politycznych. W realizacji Agendy 2030, wraz z Kartą Narodów Zjednoczonych i PDPC, tkwią odpowiedzi, w jaki sposób zaradzać pierwotnym przyczynom konfliktów i promować inkluzywną kulturę pokoju. Musimy również zająć się wzajemnymi powiązaniami między klimatem, pokojem i bezpieczeństwem oraz w pełni wdrożyć Agendę dotyczącą kobiet, pokoju i bezpieczeństwa, Program działań na rzecz młodzieży, pokoju i bezpieczeństwa oraz na rzecz dzieci w konfliktach zbrojnych poprzez wspólne wysiłki, dbając o ich włączenie do Paktu na rzecz przyszłości.
19. Planowany na 2025 r. **przegląd systemu budowania pokoju** to okazja do wdrożenia zaleceń zawartych w Nowym programie na rzecz pokoju i w Pakcie na rzecz przyszłości. W kontekście tego przeglądu należy wzmocnić koordynację w ramach powiązania między aspektami humanitarnymi a rozwojowymi i pokojowymi oraz przeanalizować wdrażanie rezolucji Zgromadzenia Ogólnego ONZ 76/305 i 78/257 w sprawie finansowania budowania pokoju, w tym podczas transformacji i wycofywania misji, przy jednoczesnym uznaniu, że ustalone finansowanie nie ma zastępować wkładów dobrowolnych i innowacyjnego finansowania. UE będzie działać na rzecz pełnego wdrożenia obecnego mandatu **Komisji Budowania Pokoju** w celu wspierania lepszych powiązań między trzema filarami ONZ a pracą nad zapobieganiem konfliktom, w tym poprzez krajowe strategie zapobiegania konfliktom. Oenzetowski **Fundusz Budowania Pokoju** musi być finansowany przez państwa członkowskie ONZ w odpowiedni, przewidywalny i zrównoważony sposób, ponieważ samo wykorzystanie regularnego budżetu ONZ nie wypełni luki w finansowaniu.

20. **Oenztowskie operacje pokojowe**, w tym operacje utrzymywania pokoju i specjalne misje polityczne, są kluczowymi narzędziami utrzymania międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa. Muszą one być adekwatne do zakładanych celów i wdrażane z jasnymi, ukierunkowanymi i priorytetowymi mandatami, strategiami wyjścia i wykonalnymi planami transformacji. Borykają się one z coraz bardziej złożonymi wyzwaniami i potrzebują stałego szkolenia, aby móc odpowiednio dostosowywać się i reagować. Należy kontynuować prace nad wdrożeniem zaleceń inicjatyw „Działania na rzecz utrzymywania pokoju” (A4P) i A4P+. UE z dużym zadowoleniem odnotowuje przyjęcie **rezolucji Rady Bezpieczeństwa ONZ nr 2719**, mającej umożliwić wykorzystanie ustalonych przez ONZ wkładów do finansowania nawet 75% prowadzonych przez Unię Afrykańską operacji wspierania pokoju zatwierdzonych przez Radę Bezpieczeństwa ONZ, i zbada możliwości wsparcia jej wdrożenia. W 2024 r. ustalone wkłady państw członkowskich UE stanowią 23,5 % budżetu ONZ na utrzymanie pokoju. UE jest najważniejszym partnerem Unii Afrykańskiej w dziedzinie pokoju i bezpieczeństwa.
21. Musimy być lepiej przygotowani do **radzenia sobie ze zmieniającymi się zagrożeniami i wyzwaniami**, uwzględniając także aspekt płci w przypadku takich zagrożeń. Będzie to wymagało ściślejszej współpracy w celu zapobiegania terroryzmowi i brutalnemu ekstremizmowi, przestępczości międzynarodowej i zorganizowanej, przemytowi migrantów, niedozwolonym środkom odurzającym, handlowi ludźmi, przestępstwom przeciwko środowisku oraz zagrożeniom związanym z technologiami hybrydowymi, cyberprzestrzenią, nowymi i powstającymi technologiami, w tym sztuczną inteligencją, a także zagrożeniom wynikającym z informacji wprowadzających w błąd i dezinformacji. Ważne jest również, by wzmocnić naszą zdolność prognozowania w celu zapobiegania sytuacjom kryzysowym, szybkiego reagowania na nie i zarządzania nimi, przy jednoczesnym uwzględnieniu coraz bardziej dostrzeganego związku między zmianą klimatu, degradacją środowiska a pokojem i bezpieczeństwem. UE będzie współpracować z partnerami na rzecz ogólnoświatowej strategii przeciwdziałania zagranicznym manipulacjom informacjami i ingerencjom w informacje.
22. W duchu Nowego programu na rzecz pokoju UE będzie nadal utrzymywać, chronić i wzmocniać wielostronne ramy **rozbrojenia, nieprolifracji i kontroli zbrojeń**, które to ramy ulegają ciągłej erozji ze względu na naruszanie ich norm i częściowe blokowanie prac na stosownych forach. Wzmocnienie wielostronnych ram kontroli eksportu broni oraz towarów i technologii podwójnego zastosowania ma kluczowe znaczenie dla zapobiegania dalszemu pogarszaniu się sytuacji w zakresie bezpieczeństwa na świecie. UE uznaje zasadniczą rolę wielostronnych reżimów kontroli eksportu zarówno w zakresie nieprolifracji, jak i pokojowego wykorzystania produktów podlegających kontroli.

23. UE podtrzymuje swoje zobowiązanie do upowszechniania i pełnego wdrożenia **Układu o nierozprzestrzenianiu broni jądrowej**, który pozostaje kamieniem węgielnym światowego systemu nierozprzestrzeniania broni jądrowej, niezbędnym fundamentem dążenia do rozbrojenia nuklearnego i ważnym elementem rozwijania zastosowań energii jądrowej do celów pokojowych. UE ubolewa nad decyzją Rosji o wycofaniu się z ratyfikacji Traktatu o całkowitym zakazie prób jądrowych, co jeszcze bardziej opóźni jego wejście w życie. UE będzie kontynuować promowanie i dalsze wspieranie wielostronnych instrumentów przeciwko **broni chemicznej i biologicznej**, aby utrzymać w mocy międzynarodowy prawny zakaz stosowania takiej broni, i dbać o to, by jej używanie nie pozostawało bezkarne.
24. UE będzie również nadal wspierać **instrumenty kontroli broni konwencjonalnej**, ze szczególnym uwzględnieniem kontroli broni strzeleckiej i lekkiej (BSiL) oraz zakazu stosowania min przeciwpiechotnych, w związku z zaplanowanymi na 2024 r. konferencjami przeglądowymi programu działania ONZ w zakresie BSiL oraz konwencji o zakazie stosowania min przeciwpiechotnych. UE będzie dalej oceniać pojawiające się możliwości i wyzwania, w tym te związane ze stosowaniem powstających technologii, a mianowicie w odniesieniu do autonomicznych śmiertelnych systemów uzbrojenia w kontekście konwencji o zakazie pewnych rodzajów broni konwencjonalnej. UE opowiada się również za odpowiedzialnym wykorzystywaniem w celach wojskowych nowych technologii, w tym sztucznej inteligencji.
25. UE podkreśla, jak ważne jest przestrzeganie obowiązującego prawa międzynarodowego mającego zastosowanie do **przestrzeni kosmicznej**, którego centralnym elementem jest układ o przestrzeni kosmicznej. UE i jej państwa członkowskie popierają upowszechnianie i pełne przestrzeganie układu o przestrzeni kosmicznej z 1967 r. oraz będą promować przyjęcie norm dotyczących odpowiedzialnego zachowania, aby zapobiec wyścigowi zbrojeń w przestrzeni kosmicznej. UE popiera wzmocnienie Biura NZ ds. Przestrzeni Kosmicznej i uznaje rolę Komitetu ds. Pokojowego Wykorzystania Przestrzeni Kosmicznej jako głównego organu ONZ zajmującego się współpracą międzynarodową w zakresie pokojowego wykorzystania przestrzeni kosmicznej.

III. Poczynienie postępów w zakresie zrównoważonego rozwoju i finansowania na rzecz rozwoju

26. UE i jej państwa członkowskie w pełni popierają apel wystosowany podczas szczytu w sprawie celów zrównoważonego rozwoju w 2023 r. o przyspieszenie działań służących **osiągnięciu tych celów**, w tym poprzez realizację deklaracji politycznej. W tym względzie finansowanie rozwoju i wdrożenie planu działania z Addis Abeby w dalszym ciągu pozostają warunkiem powodzenia w realizacji celów zrównoważonego rozwoju i dobrobytu naszej globalnej społeczności. UE będzie nadal stosować podejście do zrównoważonego rozwoju oparte na prawach człowieka i przypomina, że pełna realizacja wszystkich praw człowieka należy do podstawowych zasad Agendy 2030 i ma zasadnicze znaczenie dla osiągnięcia inkluzywnego i zrównoważonego rozwoju, który nikogo nie pozostawia w tyle. Uznajemy pilną potrzebę budowania odporności na kryzysy i wyzwania hamujące postępy w realizacji celów zrównoważonego rozwoju, zwłaszcza w najbardziej niestabilnych kontekstach.
27. Jako najwięksi na świecie darczyńcy **oficjalnej pomocy rozwojowej (ODA)**² UE i jej państwa członkowskie podkreślają swoją kluczową rolę w udziale w finansowaniu wdrażania Agendy 2030 oraz swoją zdolność do pozyskiwania innych publicznych i prywatnych źródeł finansowania. Za pośrednictwem **strategii Global Gateway** UE i jej państwa członkowskie, działając w ramach podejścia „Drużyna Europy”, wraz z instytucjami finansowymi i sektorem prywatnym wspierają kraje partnerskie w promowaniu ich autonomii strategicznej i przyspieszaniu transformacji cyfrowej i ekologicznej, przy jednoczesnym wzmacnianiu transportu oraz zasobów na rzecz zdrowia, edukacji i badań naukowych. Strategia Global Gateway przyczynia się również do poprawy warunków wysokiej jakości inwestycji poprzez pomoc techniczną, dialog polityczny, umowy handlowo-inwestycyjne oraz ramy normalizacyjne i regulacyjne, z myślą o odblokowaniu dodatkowego finansowania na rzecz celów zrównoważonego rozwoju.

² Zapewniły 95,9 mld EUR, co stanowi około 42 % światowej ODA w 2023 r. (wg wstępnych danych OECD opublikowanych w kwietniu 2024 r.).

28. UE podtrzymuje swoje zobowiązanie do promowania dobrego rządzenia i silnych instytucji na wszystkich szczeblach jako kluczowych czynników sprzyjających zrównoważonemu rozwojowi, pokojowi i bezpieczeństwu oraz wspiera reformy na rzecz bardziej inkluzywnej i reprezentatywnej **międzynarodowej architektury finansowej**. Szczyt Przyszłości i czwarta międzynarodowa konferencja w sprawie finansowania rozwoju stanowią istotną okazję, by poczynić postępy w reformowaniu struktur globalnego zarządzania i dostosować je do potrzeb XXI wieku. UE i jej państwa członkowskie z zadowoleniem przyjmują inicjatywy, które przyczyniają się do ambitnej reformy, takie jak Konferencja na temat Zrównoważonego Rozwoju w Hamburgu czy Pakt paryski na rzecz narodów świata (*Paris Pact for People and the Planet*).
29. Międzynarodowe instytucje finansowe muszą odgrywać kluczową rolę w **mobilizowaniu** na dużą skalę **prywatnych przepływów finansowych** na rzecz inwestycji niezbędnych do zrównoważonej transformacji. UE wspiera rozwój modeli operacyjnych i innowacyjnych narzędzi finansowania z myślą o zwiększeniu mobilizacji sektora prywatnego – np. inicjatywę dotyczącą globalnych zielonych obligacji (*Global Green Bond Initiative*) czy centrum doradztwa ds. zrównoważonego finansowania. UE z zadowoleniem przyjmuje leżące w gestii poszczególnych państw zintegrowane krajowe ramy finansowania jako sposób na zmobilizowanie zarówno finansowania publicznego, jak i prywatnego oraz na dostosowanie tego finansowania do celów zrównoważonego rozwoju, zgodnie z priorytetami krajowymi.
30. UE jest zaangażowana w reformę **międzynarodowych instytucji finansowych i wielostronnych banków rozwoju** obejmującą lepszą koordynację między systemem ONZ a wielostronnymi bankami rozwoju. UE wspiera reformę wielostronnych banków rozwoju służącą temu, by skuteczniej realizowały one zadania polegające na wyeliminowaniu skrajnego ubóstwa i zwiększaniu wspólnego dobrobytu w obliczu globalnych wyzwań, takich jak zmiana klimatu, utrata różnorodności biologicznej i zanieczyszczenie. UE opowiada się za skuteczniejszymi, bardziej zdecydowanymi i większymi („*better, bolder and bigger*”) wielostronnymi bankami rozwoju, czemu służyć ma m.in. zwiększenie skuteczności operacyjnej i poprawa efektywności wykorzystania kapitału w drodze optymalizacji bilansu, bez utraty ratingu kredytowego na poziomie potrójnego A, z myślą o zwiększeniu udzielania pożyczek finansowych krajom rozwijającym się, a także o lepszym mobilizowaniu kapitału prywatnego i zasobów krajowych. UE wyraża uznanie dla Grupy Banku Światowego za postępy poczynione w związku z planem reform Banku Światowego. UE jest zdecydowana zadbać o to, by dotychczasowe postępy zostały odpowiednio odzwierciedlone w Pakcie na rzecz przyszłości, co przyczyni się do osiągnięcia celów zrównoważonego rozwoju i do zapewnienia, by przepływy finansowe były spójne z niskimi emisjami gazów cieplarnianych i rozwojem odpornym na zmianę klimatu.

31. UE i jej państwa członkowskie apelują o ambitne uzupełnienie zasobów Międzynarodowego Stowarzyszenia Rozwoju (IDA21) w celu zaspokojenia **zapotrzebowania na preferencyjne finansowanie** i zajęcia się globalnymi wyzwaniami, przed którymi stoją najbiedniejsze kraje. Wielostronne banki rozwoju powinny w większym stopniu koncentrować się na wspieraniu krajów partnerskich w usprawnianiu i dostosowywaniu mobilizacji dochodów krajowych oraz w progresywnych reformach podatkowych, a także na zarządzaniu finansami publicznymi. UE i jej państwa członkowskie wspierają silniejsze partnerstwo i współpracę między wielostronnymi bankami rozwoju, zwłaszcza na szczeblu krajowym, również w porozumieniu z **Międzynarodowym Funduszem Walutowym (MFW)** i innymi odpowiednimi podmiotami.
32. Państwa członkowskie UE podtrzymują swoje zobowiązanie do dobrowolnego uruchomienia i zapewnienia **specjalnych praw ciągnięcia (SDR)** w odniesieniu do funduszu powierniczego wspierającego ograniczanie ubóstwa i wzrost gospodarczy oraz w odniesieniu do funduszu powierniczego na rzecz odporności i zrównoważonego rozwoju. UE wyraża uznanie w związku z tym, że dokonano przesunięcia 100 mld USD dobrowolnych wkładów w SDR lub ich ekwiwalentach z gospodarek zaawansowanych na rzecz państw wrażliwych, co zostało zaproponowane przez grupę G-20 w 2021 r. i zrealizowane podczas Szczytu w sprawie Nowego Globalnego Paktu Finansowego w 2023 r. Ta śmiała inicjatywa zapewnia niezbędne środki na wsparcie gospodarek borykających się z pilnymi wyzwaniami. Państwa członkowskie UE zobowiązały się przeznaczyć 35,6 mld USD na rzecz funduszy MFW. Apelujemy do wszystkich krajów, by wywiązały się ze swoich zobowiązań, oraz do krajów, które są w stanie to uczynić, by kontynuowały wysiłki w zakresie przesuwania wkładów.
33. UE zdecydowanie popiera **reformę systemu pomocy rozwojowej ONZ**. Jeden z jej głównych elementów – odnowiony system stałych koordynatorów ONZ – okazał się skuteczny w budowaniu spójniejszej współpracy między UE a ONZ na szczeblu krajowym. Potrzebne są jednak dalsze wysiłki, w tym zapewnienie odpowiedniego, przewidywalnego i trwałego finansowania systemu stałych koordynatorów. Nowy przeprowadzany co cztery lata kompleksowy strategiczny przegląd ram działań operacyjnych systemu ONZ musi posłużyć do wzmocnienia ogólnosystemowej spójności i ukierunkowania na cele, tak by system pomocy rozwojowej ONZ mógł wdrożyć Agendę 2030 i Kartę Narodów Zjednoczonych.
34. **Kryzys płynnościowy ONZ** ma wpływ na wszystkie departamenty tej organizacji i utrudnia realizację jej mandatu. Konieczne jest zapewnienie trwałego finansowania instytucji wielostronnych. Państwa członkowskie UE są zdecydowane wносить swoje wkłady w całości, terminowo i bezwarunkowo.

35. UE wspiera silną **światową infrastrukturę bezpieczeństwa zdrowotnego**, której centralnym elementem jest odpowiedzialna, finansowana w zrównoważony sposób i skuteczna WHO. Jeśli chodzi o kwestię oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe, będziemy opierać się na deklaracjach politycznych przyjętych podczas Tygodnia Wysokiego Szczebla w ramach 78. sesji Zgromadzenia Ogólnego ONZ, gdzie sprawa ta zostanie podniesiona na posiedzeniu na wysokim szczeblu we wrześniu 2024 r. Z zadowoleniem przyjmujemy niedawne porozumienie w sprawie kluczowych zmian do Międzynarodowych przepisów zdrowotnych i potwierdzamy nasze zdecydowane zaangażowanie na rzecz osiągnięcia pomyślnego wyniku trwających obecnie negocjacji w sprawie ambitnego prawnie wiążącego instrumentu dotyczącego zapobiegania pandemiom, gotowości i reagowania na nie.

IV. Zarządzenie potrójnemu kryzysowi planetarnemu

36. UE wyraża głębokie zaniepokojenie faktem, że strony **porozumienia paryskiego** – wspólnie – wciąż nie znalazły się na dobrej drodze do osiągnięcia jego celów; wzywa do pełnego wdrożenia porozumienia, w tym do ograniczenia wzrostu temperatury do 1,5°C. W następstwie 28. oengetowskiej konferencji klimatycznej UE wzywa również wszystkich partnerów do monitorowania realizacji wyników pierwszego globalnego przeglądu w ramach porozumienia paryskiego, w tym m.in. w zakresie odchodzenia od paliw kopalnych. Niezwykle ważne jest, aby wszystkie strony pracowały nad ambitniejszymi ustalonymi na poziomie krajowym wkładami obejmującymi ogólnogospodarcze cele redukcji emisji zakładające limit 1,5°C i nad ambitniejszymi krajowymi planami adaptacji. Równie ważne są prace na rzecz nowego zbiorowego celu ilościowego dotyczącego finansowania działań związanych z klimatem, który to cel ma zostać wyznaczony podczas COP29, odblokowującego wszystkie źródła finansowania i dostosowującego przepływy finansowe do celów porozumienia paryskiego. UE zachęca partnerów, by kontynuowali globalną refleksję nad zrównoważonym finansowaniem globalnej, sprawiedliwej i sprzyjającej włączeniu społecznemu zielonej transformacji energetycznej z myślą o jej przyspieszeniu i lepszym podziale korzyści w wymiarze światowym.

37. Konieczne są pilne działania w celu powstrzymania i odwrócenia procesu **utruty różnorodności biologicznej**. UE jest w pełni zaangażowana w terminowe wdrożenie globalnych ram różnorodności biologicznej z Kunmingu/Montrealu we współpracy z partnerami międzynarodowymi, a także w zwiększenie finansowania różnorodności biologicznej. UE jest również zaangażowana w osiągnięcie neutralności degradacji gruntów do 2030 r. i z zadowoleniem przyjmuje COP16 Konwencji ONZ w sprawie zwalczania pustynnienia. UE opowiada się za wzmocnieniem międzynarodowego zarządzania oceanami i dialogu na ten temat i wyraża zadowolenie z zaplanowanej na 2025 r. konferencji ONZ poświęconej oceanom. UE apeluje o szybką ratyfikację i skuteczne wdrożenie Porozumienia w ramach Konwencji Narodów Zjednoczonych o prawie morza, dotyczącego ochrony i zrównoważonego wykorzystywania morskiej różnorodności biologicznej na obszarach znajdujących się poza jurysdykcją krajową, tak by porozumienie to mogło wejść w życie przed wspomnianą konferencją.
38. **Globalne zanieczyszczenie** jest wszechobecnym wyzwaniem, które wymaga większych wysiłków zarówno na szczeblu krajowym, jak i międzynarodowym, sprzyjających skutecznemu wdrożeniu prawa do czystego, zdrowego i zrównoważonego środowiska. UE jest zaangażowana we wdrażanie dokumentu „Globalne ramy dotyczące chemikaliów – ku planecie wolnej od szkodliwych skutków chemikaliów i odpadów”. UE popiera również zakończenie negocjacji w sprawie ambitnego międzynarodowego prawnie wiążącego instrumentu na rzecz wyeliminowania do końca 2024 r. zanieczyszczenia plastikiem zgodnie z mandatem 5. Zgromadzenia ONZ ds. Ochrony Środowiska, a także negocjacji w sprawie utworzenia panelu polityczno-naukowego ds. chemikaliów, odpadów i eliminowania zanieczyszczeń.

39. Stabilność **obiegu wody na świecie** jest globalnym wyzwaniem warunkującym osiągnięcie wszystkich celów zrównoważonego rozwoju. Podobnie ochrona ekosystemów słodkowodnych oraz rozwiązywanie problemu zanieczyszczenia i nadmiernego zużycia wody mają zasadnicze znaczenie dla działań w dziedzinie klimatu i różnorodności biologicznej, a także dla bezpieczeństwa żywnościowego i zdrowia. UE z zadowoleniem przyjmuje kluczowe wyniki Konferencji Wodnej ONZ z 2023 r. i zobowiązuje się do ich wdrożenia. UE zachęca do wspólnych wysiłków na rzecz wzmocnienia systemu ONZ w kwestii wody. Obejmuje to powołanie specjalnego wysłannika ONZ ds. wody, co ma służyć zapewnieniu większej spójności agendy działań na rzecz wody w ramach całego systemu ONZ, włączenie priorytetów związanych z wodą do odpowiednich procesów ONZ, wdrożenie ogólnosystemowej strategii ONZ dotyczącej wody i warunków sanitarnych oraz nadanie globalnego charakteru oenietowskiej Konwencji o ochronie i użytkowaniu cieków transgranicznych i jezior międzynarodowych. Potrzebna jest także ściślejsza współpraca międzynarodowa na rzecz osiągnięcia bezpieczeństwa wodnego i zrównoważonej gospodarki wodnej oraz regularny międzyrządowy dialog na temat wody obejmujący kolejne konferencje wodne ONZ w 2026 r., 2028 r. i po 2030 r., jak i inne międzyrządowe inicjatywy dotyczące wody.

V. Zwiększanie zaufania poprzez skuteczniejszy system wielostronny

40. Szczyt Przyszłości stanowi wyjątkową okazję do tego, by **ożywić multilateralizm** oraz dostosować go do obecnych i przyszłych globalnych wyzwań, a także by zmniejszyć lukę w zaufaniu do instytucji na wszystkich szczeblach oraz pomiędzy członkami ONZ. UE opowiada się za wyważonym podejściem do trzech filarów ONZ – wspierania pokoju i bezpieczeństwa, pobudzania zrównoważonego rozwoju i ochrony praw człowieka. Kluczowe znaczenie dla zwiększenia zaufania do systemu oraz dla zapewnienia skuteczności, podmiotowości i przejrzystości będzie miało wzmocnienie współpracy, rozliczalności i inkluzywności na forach wielostronnych. UE będzie nadal konstruktywnie angażować się w ambitny Pakt na rzecz przyszłości i jego konstruktywne wdrażanie, współpracując z partnerami ze wszystkich regionów, w tym z podmiotami społeczeństwa obywatelskiego.

41. UE popiera przeprowadzenie **kompleksowej reformy RB ONZ**, by uczynić ją bardziej skuteczną, inkluzywną, przejrzystą, demokratyczną i rozliczalną oraz lepiej przystającą do współczesnych realiów poprzez wzmocnienie głosu regionów niedostatecznie reprezentowanych, zwłaszcza, choć nie tylko, Afryki. Postępy w negocjacjach międzyrządowych na forum Zgromadzenia Ogólnego ONZ dotyczących reformy RB ONZ powinny zostać uwzględnione w ramach Szczytu Przyszłości. UE popiera francusko-meksykańską inicjatywę dotyczącą weta w przypadku masowych aktów okrucieństwa, a także „Kodeks postępowania Rady Bezpieczeństwa na rzecz przeciwdziałania ludobójstwu, zbrodniom przeciwko ludzkości lub zbrodniom wojennym”.
42. UE zdecydowanie popiera wielostronne i inkluzywne **globalne zarządzanie cyfrowe** i angażuje się w kształtowanie skutecznego systemu wielostronnego w celu przyspieszenia humanocentrycznej transformacji cyfrowej oraz inkluzywnej, otwartej, bezpiecznej i cyfrowej przyszłości dla wszystkich. Jako ważny wynik Szczytu Przyszłości UE popiera ambitne Globalne porozumienie cyfrowe (GDC), które z jednej strony uwzględnia korzyści, jakie mogą przynieść ludziom technologie cyfrowe, a z drugiej strony – ogranicza zagrożenia. Podstawą Globalnego porozumienia cyfrowego powinny być wartości i podejście oparte na prawach człowieka i powinno ono przewidywać udział wielu zainteresowanych stron. UE przyjmuje do wiadomości wkład do GDC w postaci sprawozdania okresowego opracowanego przez organ doradczy wysokiego szczebla ds. sztucznej inteligencji i oczekuje na sprawozdanie końcowe tego organu, tak by mogło ono zostać uwzględnione w GDC. Globalne zarządzanie sztuczną inteligencją powinno opierać się na istniejących strukturach i prawie międzynarodowym oraz odbywać się z poszanowaniem praw człowieka. Ponieważ UE przyjęła akt w sprawie sztucznej inteligencji – pierwsze w historii kompleksowe ramy prawne w tym obszarze – odgrywa wiodącą rolę w tej dziedzinie.
43. UE popiera opracowanie **globalnych zasad ONZ w zakresie integralności informacji** jako istotnego narzędzia zapewniającego rozliczalność wielu podmiotów działających w środowisku informacyjnym oraz wspierającego tworzenie zdolności do budowania społeczeństw odpornych na dezinformację. UE i jej państwa członkowskie będą aktywnie działać, by zapobiegać nasilaniu i legitymizacji kampanii wprowadzających w błąd i zwalczać te zjawiska.

44. Usprawnianie i wzmacnianie naszych instytucji to tylko element większej całości. Równie ważne jest tworzenie **silnych partnerstw globalnych** w celu stymulowania wspólnych działań. UE będzie nadal współpracować z szerokim gronem członków ONZ, aktywnie wsłuchując się w ich obawy w drodze bieżących kontaktów, aby budować konsensus i międzyregionalne sojusze. Inkluzywny multilateralizm ma kluczowe znaczenie dla osiągnięcia celów zrównoważonego rozwoju i dla zaradzenia narastającym kryzysom.
45. **Światowy Szczyt Społeczny** to okazja do odnowienia umowy społecznej opartej na prawach człowieka oraz na podstawowych zasadach i prawach w pracy ustanowionych przez Międzynarodową Organizację Pracy. UE wspiera globalną koalicję na rzecz sprawiedliwości społecznej w ramach wnoszenia wkładu w realizację celów szczytu i zapewnianiu skutecznych działań następnych. Agenda Światowego Szczytu Społecznego musi uwzględniać głosy różnych podmiotów, w tym partnerów społecznych, społeczeństwa obywatelskiego, zwłaszcza organizacji młodzieżowych, oraz innych kluczowych zainteresowanych stron.
46. W oparciu o **4. Międzynarodową Konferencję dotyczącą Małych Rozwijających się Państw Wyspiarskich (SIDS)** z 2024 r. UE i jej państwa członkowskie zobowiązują się do wspierania takich państw we wdrażaniu nowej dziesięcioletniej Agendy z Antigui i Barbudy na rzecz małych rozwijających się państw wyspiarskich. UE i jej państwa członkowskie wspierają również kraje rozwijające się pozbawione dostępu do morza w stawianiu czoła stojącym przed nimi szczególnym wyzwaniom i oczekują na **3. Konferencję ONZ na temat Krajów Rozwijających się Pozbawionych Dostępu do Morza**. Tworząc partnerstwa na równych zasadach, będziemy lepiej przygotowani do mierzenia się z globalnymi problemami.
47. UE wspiera konstruktywny udział niezależnego, opartego na prawach i zróżnicowanego **społeczeństwa obywatelskiego** w procesach wielostronnych, w tym między innymi na forach praw człowieka, mediacji pokojowej i podejmowania decyzji. Konieczne są konkretne działania na rzecz pełnego, skutecznego i konstruktywnego uczestnictwa **młodych ludzi**, tak aby mogli oni angażować się w procesy polityczne i decyzyjne w całym systemie NZ jako równoprawni partnerzy. UE przypomina o swoim zobowiązaniu do wspierania równego, pełnego, skutecznego i konstruktywnego uczestnictwa kobiet i młodzieży, w całej ich różnorodności, m.in. we wszystkich sferach życia publicznego i politycznego, zgodnie z Planem działania UE dotyczącym praw człowieka i demokracji na lata 2020–2024. UE zachęca również do włączania delegatów młodzieżowych do krajowych i unijnych przedstawicielstw. Ponadto UE z zadowoleniem przyjmuje deklarację w sprawie przyszłych pokoleń jako kolejny ważny wynik Szczytu Przyszłości, koncentrującą się m.in. na stosowaniu prognozowania w kształtowaniu polityki z myślą o uwolnieniu pełnego potencjału przyszłych pokoleń.